

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L 1.000
Letna naročnina L 2.000
Letna inozemstvo L 3.000
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XVI. - Štev. 22 (795)

Gorica - četrtek 28. maja 1964 - Trst

Posamezna številka L 40

Telo Kristusovo: Amen Napetost v Jugovzhodni Aziji

Nova formula pri prejemaju sv. obhajila, ki je že nekaj tednov v veljavi po odločbi obredne kongregacije, pravzaprav ni nič nova, temveč pomeni le povratek v prve čase vzhodne in zahodne Cerkve, ko so verniki na aktiven način prejemali sv. Rešnje Telo.

Formulo: »Telo Kristusovo — Amen« najdemo že v juridično-liturgičnem spisu iz 4. stoletja z naslovom »Apostolske konstitucije«. Iz tega spisa je razvidno, da je rimska Cerkev takrat rabila omenjeno formulo, saj stoji zapisano:

»Najprej naj se obhaja škof; njemu naj sledijo duhovniki, diakoni, subdiakoni, lektorji in pevci; med ženskami naj imajo prednost diakonise, za njimi po vrsti device, vdove in otroci, potem pa vsi ostali, in sicer naj se skrbi, da bo sv. obhajilo potekalo v redu, brez hrupa in z dolžno spoštljivostjo. Škof, ki deli sv. Rešnje Telo, naj vsakomur reče: »Telo Kristusovo«, in tisti, ki ga prejme, naj poln vere odgovori: »Amen«. Enako naj se postopa pri zauživanju sv. Rešnje Krvi.«

(VIII, 13-15)

Nekaj podobnega zasledimo v istem stoletju v vzhodni Cerkvi. Sv. Ciril Jeruzalemski († 386) v svoji peti katehezi razlaga, kakšno naj bo vedenje vernikov, ko se približajo oltarju z namenom, da prejmejo sv. Rešnje Telo:

»Ko ti duhovnik položi na dlan tvoje desnice sv. hostijo, mu reci: »Amen.«

Ta »Amen« je slovesna izjava vernika, da neomajno veruje v prisotnost Zveličarja pod podobo kruha, saj beseda »Amen« pomeni isto kot »Tako je!«.

Tako je, da jaz, ki sedaj prejemam posvečen kruh, iz dna duše verujem, da ne prejemam navadnega kruha, temveč kruh, ki ga je duhovnik pri sv. daritvi z besedami: »To je moje telo« spremenil v resnično Jezusovo Telo, v katerem je navzoč pravi Bog in človek skupaj z istim povečanim telesom, ki sedaj prebiva v nebesih na desnici božji.

POGLED V ZGODOVINO CERKVE

Od kod torej sprememba, da se je v katoliški Cerkvi opustila ta prvotna in preprosta formula in bila nadomeščena z daljšo, kjer govori le duhovnik, vernik pa sv. obhajilo samo pasivno (trpno) sprejema?

Začelo se je v 7. stoletju. V tistih časih je bila navada, da so sv. obhajilo (to je bil košček sv. hostije, raztopljen v sv. Rešnji Krvi) dajali že dojenčkom takoj po sv. krstu. Tak otrok seveda še ni bil zmožen aktivno sprejemati sv. Rešnjega Telesa, še manj izražati vere vanj ali jo potrditi z besedo »Amen«. Zato so duhovniki tem otrokom začeli podeljevati sv. obhajilo s formulo, ki je izražala željo in prošnjo k prihajajočemu evharističnemu Bogu: »Telo Gospoda našega Jezusa Kristusa naj varuje tvojo dušo za večno življenje!«

Naslednje stoletje so začeli opuščati dotakratni način obhajanja odraslih. Kot smo že omenili, je do tedaj duhovnik sv. hostijo položil obhajancu na dlan desne roke in obhajalec si je sam ponesel sv. Rešnje Telo v usta. Pa se je začelo nekaterim zdeti, da je na ta način premalo poskrbljeno za dostojanstvo in vzvišenost oltarne zakramente. Vedno bolj je prihajalo v navado, da je duhovnik položil sv. hostijo na jezik in pri tem izgovarjal besede, ki so se prej rabile le pri obhajilu pravkar krščenih otrok. Navada je sčasoma postala zakon in po 10. stoletju se že nihče več v Cerkvi ni obhajal na način prvih kristjanov. Stara častljiva in vsebinsko močna formula je zšla v pozabo.

POMEN NOVE FORMULE

Zdelo se nam je primerno poseči v zgodovino Cerkve, da bomo lažje doumeli to prvo spremembo pri mašnem bogoslužju, kateri bodo brez dvoma sledile še mnoge druge, še bolj nepričakovane in za nas, navajane na dosedanje oblike, še bolj ne- navadne.

Motijo se torej vsi tisti, ki so novo formulo vzeli kot izraz sedanje mrzlične dobe, ki bi rada vse skrajšala in poenostavila, zato da pridobi na času. Ne! Cerkev si od vročičnega ritma našega časa ne pusti ničesar predpisovati, zlasti kadar gre za Boga in božje češčenje.

Ce se je Cerkev vrnila k prvotni tradicionalni formuli, je to storila le zato, ker je spoznala, da leta veliko bolj poudarja vero v najsvetejši Zakrament in aktivno sodelovanje vernikov pri njega prejemaju. Premišljeno je zavrglo dosedanje besedilo, ker je nastalo v času, ko je začelo pojmati aktivno sodelovanje vernikov pri svetih obredih in je sv. obhajilo postalo le še enkratna dolžnost na leto, ki jo je bilo opraviti v velikonočnem času, popolnoma pa se je pozabilo na glavni namen sv. obhajila, ki je vsakdanje združevanje duše s svojim Bogom.

S to ponovno uvedbo tega, kar se je v Cerkvi že dogajalo toliko stoletij in to prav v stoletjih, ko je Cerkev nevdružno osvajala duše posameznikov in celih narodov, je cerkvena oblast hotela vernike opozoriti, naj se posvečujejo zlasti ob bogoslužju in naj gledajo v njem nekaj, kar je del njihove duše, saj zahteva sedanja zamisel krščanske liturgije od vsakega vernika, da bo v njej ne gledavec, ampak igralec, igralec v drami odrešenja, ki se vsak dan v bogoslužnih obredih pred nami razvija.

Vsako, ki bo v bodoče pri sv. obhajilu krepko in zavestno izrekel svoj »Amen - Tako bo!«, bo obnovil v sebi besede sv. apostola Pavla, ki je v 2. listu do Korinčanov zapisal besede (1, 19-20): »Mar naj bo to, kar nameravam, »da da« pri meni istočasno tudi »ne ne«? Toda to ne sme biti! Bog je namreč zvest; naš govor do vas ni »da« in »ne« istočasno. Kajti Sin božji, Jezus Kristus, ki smo ga mi med vami oznanili, ni postal »da« in »ne« (ni nekaj obetal in potem besedo prelamljal), marveč v njem je vse »da«. Zato je tudi po njem »amen« (trdnost v veri) Bogu v slavo po nas.«

S tem, da se je Cerkev vrnila k formuli, ki je bila last vseh krščanskih cerkva prvih stoletij in se še uporablja v ambrozijanskem bogoslužju v Milanu, je bil storjen nov korak na potu za zblizanje krščanskih ver in bil položen nov opornik, na katerem naj se zgradi tako zaželena edinstvo Kristusovega skrivnostnega telesa.

— ej —

Italijanska vlada je obsodila napade na Pija XII.

Ministrstvo za zunanje zadeve je izdalo sledečo izjavo: »Italijanska vlada ostro obsoja številna obrekovanja proti svetlemu spominu papeža Pija XII. od strani nekaterih italijanskih časopisov. V vladi se moče, ki so imeli priliko od blizu gledati in opazovati veliko in človekoljubno delo umrlega papeža v korist vsega človeštva in njegovo očetovsko prizadevanje za mir med narodi.«

Maršal Tito ni zadovoljen z ekonomskim stanjem Jugoslavije

Maršal Tito je dne 23. maja govoril veliki skupini delavcev ter mladinskim in športnim organizacijam, ki so mu prišli voščiti k njegovemu 73. letu starosti. Izjavil je, da bi morali ekonomsko stanje Jugoslavije postaviti na trdnije temelje. Grajal je brezbriznost mladine ter mnogokrat zgrešeno ravnateljstvo, ki ne pozna več čuta socializma. »To so stvari,« je dejal maršal, »ki bi se v naši državi ne smele dogajati.« Izrazil je svoje zadovoljstvo nad potovanjem, ki ga bo v prihodnjih dneh naredil, ko bo obiskal Finsko, ki jo že pozna iz leta 1917 in 1921.

Bosanski delegaciji, ki mu je kot voščilo prinesla v dar bosanski tobak, je izjavil, da je moral prenehati s kajenjem.

Položaj v deželah Jugovzhodne Azije (Južni Vietnam, Laos, Kambodža) se je ponovno nevarno zaostрил. Kot po navadi imajo glavno zaslugo za to komunistični gverilci gibanja Patet Laa, ki so nenadoma poživilo državljansko vojno v Laosu ter iztrgali nevtralističnim vladnim četam generala Kong Li-ja skoro vse strateške postojanke v Dolini vrčev ob meji s Kambodžo.

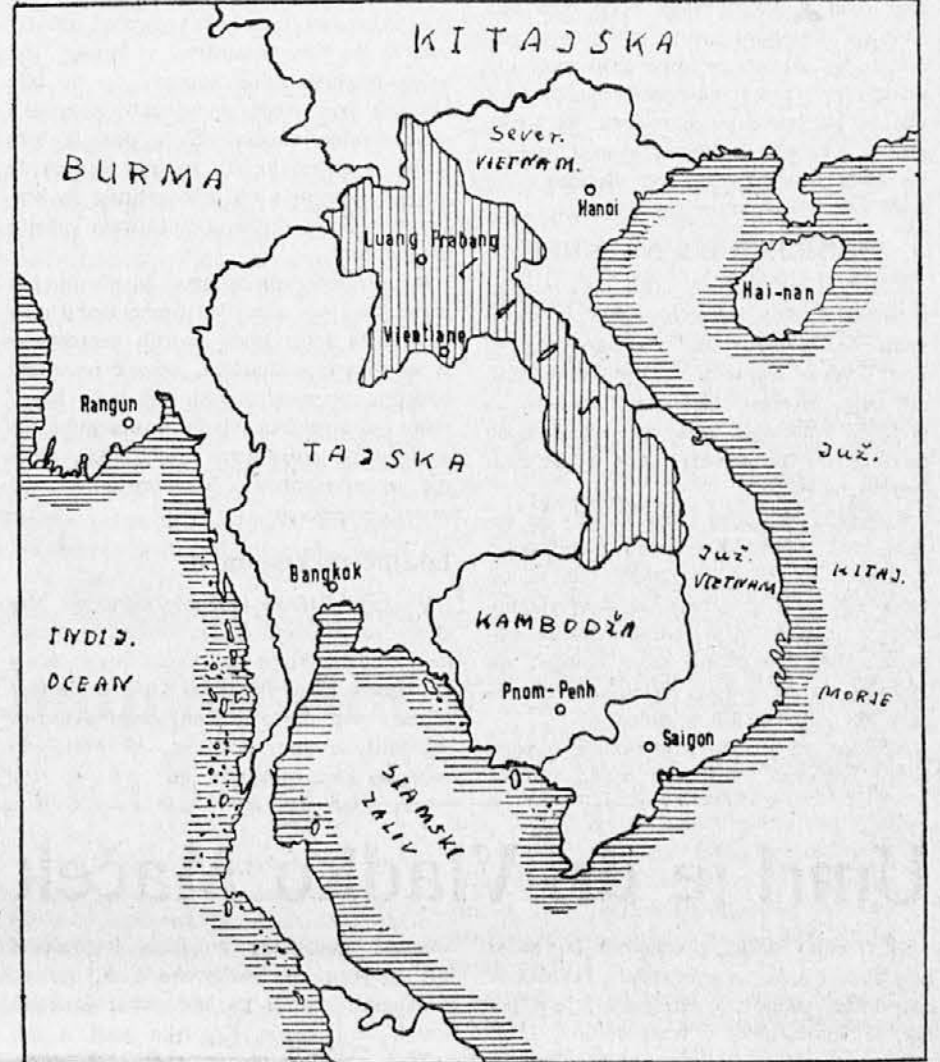
Kot znano je Laos po ženevskih sporazumih iz leta 1962 postal nevtralen. To mednarodno obveznost so Laosu nekako vsilile zunanje sile (tako iz vzhodnega kot iz zahodnega tabora), da bi na ta način hladno izključili iz področja hladne vojne. Po dolgih pogajanjih so tri glavne politične struje (filozahodna, nevtralna ter komunistična) sestavile koalicijsko vlado, ki ji načeljuje princ Suvana Fuma, pristaš nevtralistične struje. Na videz se je zdelo, da je s tem dežela pomirjena. Toda komunistični gverilci, ki jih vodi gibanje Patet Lao, se niso vključili v redno vladno vojsko, ampak so se potuhnilo in ostali na terenu, vedno pripravljeni, da stopijo v akcijo. Centralna vlada jim ne more priti do živga, ker se skrivajo po džunglah in gozdovih. Tako lahko nemoteno delujejo, ker imajo hrbet zavarovan po Severnem Vietnamu, ki je pod komunističnim nadzorstvom.

Z zadnjimi napadi pa je postal položaj v Laosu kritičen za nevtralistično vlado princa Suvana Fume. Zaradi tega je postala pozorna sosedna Tajlandija, ki ima pogodbo z ZDA, sklenjeno pred dvema letoma, na podlagi katere lahko ZDA pošlje svoje čete v Tajlandijo, kadarkoli bi jih ondotne oblasti klicale na pomoč. V ta namen je v stalnem stiku z ameriško vlado.

AMERIŠKI POZIV V OZN

Na poslabšanje položaja v Laosu je odločno reagirala ameriška vlada. Njen prestavnik Adlai Stevenson je med razpravo v Varnostnem svetu opozoril, da ZDA ne morejo ostati brezbrizne do osvajalnih komunističnih podvigov na področju Jugovzhodne Azije, ki mu ZDA pripisujejo izredno velik pomen. Zato je ponovil sklep, da je Amerika trdno odločena nadaljevati z nudenjem svoje vojaške in diplomatske pomoči vsem tamkajšnjim deželam, ki hočejo očuvati svojo neodvisnost. Krog, ki so odgovorni za sedanje poslabšanje položaja (Severni Vietnam in komunistična Kitajska) je opozoril, da se s takim počenjanjem podajajo na izredno nevarno pot.

Sovjetski delegat Fedorenko je ostro odgovoril Stevensonu ter obtožil ZDA, da vodi v Vietnamu kruto napadalno vojno. Toda politični opazovalci menijo, da je sovjetski delegat bil prisiljen tako odgovoriti, da bi mu ne Kitajci očitali »kapitulantstva pred imperialisti«. V Washingtonu namreč menijo, da je Moskva spričo odkritega spora s Pekingom povsem izgubila vpliv na komunistična gibanja v Južni Aziji. Zaradi tega nima smisla pozivati Moskve, naj posreduje za pomirjenje. Nasprotno pritiskati je treba na Severni Vietnam in na Peking, naj se z javno izjavo obvezeta, da ne bosta na noben način posegali v nevtralni Laos. V tem okviru vidijo praktično rešitev iz sedanje krize in v tem pravcu se giblje ameriška

diplomacija. Če Kitajska in Severni Vietnam ne bi hotela slišati na to uho, potem bo sedanja nevtralna vlada Suvana Fume prisiljena zaprositi za pomoč na Zahodu. S tem pa bi bilo laoske nevtralnosti konec. Princ Suvana Fuma je v tem smislu že izjavil, da misli prositi za vojaško pomoč za boj proti gibanju Patet Lao tri zahodne države: ZDA, Veliko Britanijo in Francijo. Ameriška izvidniška letala že pregledujejo iz zraka uporniške postojanke.

STALIŠČE FRANCIJE

Francoska vlada, ki ima lastne poglede glede Južne Azije, je pa od svoje strani pozvala Veliko Britanijo in Sovjetsko zvezo, naj

kot sopresednici ženevske konference za Laos iz leta 1962, skličeta novo mednarodno konferenco za Laos v Ženevi. Moskva je že odgovorila, da se strinja s francoskim predlogom, medtem ko se Velika Britanija še posvetuje z Ameriko. ZDA namreč niso preveč navdušene za tako široko mednarodno konferenco, ampak so bolj za sestanek veleposlanikov 14 držav v laoski prestolnici Vientianu. Bojijo se namreč, da bi se pogajanja v Ženevi dolgo vlekla, medtem ko bi komunistični gverilci nadaljevali z napadi.

Gledano v luči sovjetsko-kitajskega spora je laosko vprašanje prvi preizkusni kamen za oboje voditeljici svetovnega komunizma.

Hruščev in Mikojan potujeta

HRUŠČEV IN ARABSKA ENOTNOST

Obisk sovjetskega ministrskega predsednika Hruščeva v Egiptu je pri kraju. Glavni cilj tega njegovega bivanja v deželi faraonov je bil nevtralizirati odmeve na obisk kitajskega premiera Cuenlaja pred petimi meseci med arabskimi in drugimi afriškimi državami. Kaže, da se mu je to v precejšnji meri posrečilo.

Očividno zadovoljen nad potekom svojega poslanstva si je Hruščev privoščil tudi nekaj kritike na račun politike arabskih držav. Potem ko jih je do neke mere podprl v izraelskem vprašanju in dosegel od Naserja, da je spustil na svobodo zaprte komuniste, se je spravil na toliko opevano arabsko enotnost. Dejal je, da je to sicer »zelo lepa stvar, toda mi Sovjeti pojmujejo to enotnost nekoliko drugače, in sicer na nekoliko širši podlagi. Enotnost si predstavljamo ne na osnovi narodne ideje, temveč na socialni osnovi delavskih sil. Zato bi se arabski voditelji morali truditi, da bi združili te kmečke in delavske sile in tako preusmerili svoje revolucije na delavska gibanja, namesto da se spuščajo v nacionalistične pustolovščine.«

Pozneje je sicer Hruščev nekoliko omilil svoje prejšnje izjave, toda dejstvo je, da se sovjetski pogledi na arabsko enot-

nost ne strinjajo s pogledi Arabcev. Z drugimi besedami Hruščev bi želel, da bi Naser bil manj »arabski« in bolj »socialističen«. — Pa Sovjeti in drugi komunisti hite zatrjevati, da Sovjetska zveza nudi nerazvitim državam pomoč brez političnih pogojev!

MIKOJAN V TOKIU

Medtem ko se je Hruščev odpravil v deželo faraonov, je Anastaza-Mikojana poslal v deželo cvetočih češenj — Japonsko. S sabo mu je dal poslanico za japonskega ministrskega predsednika Ikedo, v kateri sovjetska vlada predlaga: 1. naj bi obe vladi objavili skupno deklaracijo s pozivom jedrskim silam, naj prenehajo z vsemi jedrskimi poskusi — tudi pod zemljo; 2. sklenili naj bi mirovno pogodbo; 3. okreplili naj bi medsebojno gospodarsko in kulturno sodelovanje.

Po mnenju opazovalcev je ta sovjetska pobuda namenjena na eni strani ZDA, da bi pristale na ukinitve jedrskih poskusov pod zemljo, na drugi strani pa Kitajski, ki si prizadeva zainteresirati Japonsko za trgovanje z njo. Samo v enem letu je Kitajsko obiskalo preko sto japonskih gospodarskih delegacij. — Mikojan se v Tokiu potuje za posojilo 350 milijonov dolarjev za zgraditev tovarn umetnih gnojil, plastičnih mas in celuloze v Sibiriji.

Neprilike v sovjetskem taboru

PROTISOVJETSKIE DEMONSTRACIJE V ROMUNIJU

Iz diplomatskih virov prihajajo novice, da so prejšnji teden bile v Bukarešti ter v drugih romunskih mestih ljudske demonstracije proti Hruščevovemu načrtu, po katerem naj bi v okviru Comecon (Svet za vzajemno gospodarsko pomoč) Romunija razvila samo petrolejsko in lahko industrijo ter kmetijstvo. Romuni pa hočejo biti pri gospodarskem planiranju povsem samostojni in razviti tudi težko industrijo.

Nasprotovanje Romunije sovjetskemu načrtu o mednarodni delitvi dela med socialističnimi državami se je javno pokazalo že pred dvema letoma in se je v tem času še stopnjevalo. Spor med Moskvo in Pekingom jim je ravno prav prišel, da se laže postavijo po robu zunanjim pritiskom. Namen omenjenih manifestacij naj bi bil opozorilo Hruščevu, ki toliko govori Kitajcem o neumešavanju, naj se ne vtika v notranje zadeve Romunije, ki hoče razviti svojo industrijo.

MOBILIZACIJA NA KUBI

Kuba je v zadnjem času spet stopila v ospredje. Skupine proticastrovcev so izvedle več napadov na kubansko ozemlje. Pred dvema tednoma so popolnoma uničili neko tovarno sladkorja. Istočasno so voditelji kubanskih beguncev naznanili, da se bliža splošna ofenziva proti sedanjemu režimu na otoku.

Kubanski diktator Fidel Castro je zaradi tega zapovedal splošno mobilizacijo v državi. Prvič se je zgodilo, da ni ob tej priliki imel govora pred zbrano množico in obtožil ZDA nameravanega napada. Ameriška vlada stoji namreč na stališču, da ne podpre nobenih diverzantskih akcij kubanskih beguncev.

Neglede na raznovrstne novice o izkrcanju beguncev na otoku ter o njihovi

napovedani splošni ofenzivi, je opaziti neko utrujenost režima Fidela Castra zaradi gospodarskih in političnih neuspehov. Sirojo se celo vidi, da je zaprosil špansko vlado v Madridu, da bi posredovala pri vladi ZDA za normalizacijo odnosov.

Dragi varovanci

650 milijonov lir stane dnevno Sovjetsko zvezo vzdrževanje Castrovega režima na Kubi. Brez te pomoči bi Castro gospodarsko ne mogel vzdržati, gospodarski polom bi ga pa gotovo prejel ali slej politično stril.

ODKRITJE

PRISLUŠKOVALNIH NAPRAV

Ameriško zunanje ministrstvo je prejšnji teden sporočilo, da so pred meseci odkrili na veleposlaništvu v Moskvi številne prisluškovalne naprave, ki so bile vdelane pod omet na stenah. Ameriška obveščevalna služba jih je odkrila šele sedaj, a računajo, da so bile v delu že več let. Verjetno jih je montirala še Stalinaova policija, da bi prisluškovala važnim razgovorom.

Iz previdnostnih razlogov, ki jih narekuje praksa, baje ameriški funkcionarji niso v zadnjih letih imeli važnih razgovorov v sobah veleposlaništva, ampak so se za podobne primere zatekli drugam. Kljub temu je ameriška vlada protestirala pri sovjetskem notranjem ministrstvu. Slednje je noto sprejelo in sporočilo, da bo uvedlo preiskavo...

Izključeni komunist

V kraju Rjazan (južnovzhodno od Moskve) so izključili iz komunistične stranke aktivista, ki je dal krstiti svojo hčerko. Stori je to na ljubo svoji ženi. List »Trud« piše, da je ravnanje tega aktivista »nezaslišana breznačelnost, ki vpije do neba po kaznovanju.«

Štola na krsti zidarja

Novica, ki je z zamudo prodrla iz Českoslovaške. Nanaša se na dogodek, ki se je primeril proti koncu februarja v slovaškem naselju Likawska. Pri nesreči na delu je izgubil življenje mladi zidar Benjamin, ki so ga vsi v vasi poznali. Strmoglavil je v plamenih iz nekega ogrodka, strašno opečen in je umrl po osmih dneh silnega trpljenja, katerega je prenašal s tako vdanostjo, da so se njegovi stanovski tovariši in zdravniki čudili.

Nihče ni vedel, da je bil Benjamin duhovnik, eden izmed neštetihih duhovnikov, ki so primorani, da živijo skrito med tisoč nevarnostmi v večnem strahu, da jih zasledijo, a kljub temu vedno pripravljeno nuditi svojim sobratom Kristusovo blagovest. Samo stari vaški župnik je vedel za njegovo skrivnost.

Bil je eden izmed nepoznatih duhovnikov Cerkve molka, posvečen v največji tajnosti in sedaj skrit med svojimi sobraty kot najbolj preprost delavec. Ko liko je takih duhovnikov zaposlenih po mlekarnah, mizarskih delavnicah, na železnici, v rudnikih? Bog sam ve za njihovo število.

Ko je komunistični režim zaprl semenišča in zaplenil njihovo imetje, je Benjamin ostal zvesti svoji obljubi. V koncentracijskem taborišču, kamor je bil skupaj z drugimi poslan, je na skrivnem prejel nižje redove. Ko se je vrnil iz internacije, je nadaljeval s študijem bogoslovnihih ved. Pod vodstvom nekega travajvskega uslužbenca, duhovnika in profesorja teologije, ki je vsak dan obiskal kako cerkev in tam našel svojega učenca, se je pripravil na mašniško posvečenje. Postal je duhovnik, reven, beden duhovnik, ki ni smel ne maševati, ne pridigati ne učiti, ker za državo ni bil registriran.

Nadaljeval je z zidarskim delom med svojimi nesrečnimi brati, katere je tolažil in krepčal ob uri preizkušnje in trpljenja. Radj so se zgrinjali okrog njega in ga poslušali. Njegova žrtev ni bila zaman. Tolikšna je bila njegova dobrota, da so ga vsi ljubili, in, ko je umrl, so komunistični tovariši obstopili njegov mrtvaški oder.

Ko je pogreb šel mimo cerkve, je iz nje stopil stari župnik in na rakev položil vijolično štolo. Vsi so tedaj onemeli v začudenju. Spoznali so, da v rakvi leži Benjamin-duhovnik. Ljubezen do zidarja Benjaminja se je spremenila v čiščenje.

Dvaintrideset belooblečenih deklic je spremljalo junaškega duhovnika na pokopališču, rakev pa so nosili njegovi stanovski tovariši-komunisti.

Ko je gruda padala na krsto v jami, je vse ljudstvo Likawske — pozabljene vasi na Slovaškem — zajakalo. Ob novi maši duhovnika Benjaminja se verno slovaško ljudstvo ni moglo zbrati, zbralo se je pri njegovem pogrebu, ob njegovem Requiemu.

In to ljudstvo ga ne bo nikdar pozabilo. Njegovo svetniško življenje, skrito pod podobo preprostega delavca, njegov svetel zgled vdanega prenašanja žrtev in dolgega smrtne boja, bo vedno krepila odnotne vernike Cerkve molka in jim govorila o Resnici, ki ne mine.

Osemnajsti svetovni dan duhovniškega posvečenja

Na praznik Srca Jezusovega, 5. junija t. l., se bo obhajal 18. svetovni dan duhovniškega posvečenja, za katerega je dal pobudo v duhu svetosti umrli pater Marijan Venturini iz Trenta. Ta vzorni ljubitelj božjega Srca si je postavil za svojo življenjsko nalogo skrb in vsestransko podporo duhovnikom v dušnem pastirstvu, da bi bili vedno bolj sveti in bi tako vedno bolj uspešno vodili duše k Bogu.

Ustanovil je kongregacijo »Sinov Jezusovega Srca«, ki že štirideset let v svoji glavni hiši noč in dan pred Najsvetejšim moljijo za svetost duhovnikov in zadoščujejo božjemu Srcu.

Sinovci p. Venturinija so škofijski duhovščini v vseh ozirih v pomoč, zlasti ji nudijo priložnost za duhovne vaje, mesečne duhovne obnove, duhovno vodstvo in podobno.

Kongregacija patra Venturinija vabi tudi slovenske duhovnike, da se lepo pripravi na obhajanje 18. svetovnega dne našega duhovniškega posvečenja, saj je povečanje Boga v tem, da smo duhovniki čim bolj sveti in zato toliko bolj sposobno orodje pri posvečenju svojih vernikov.

Birma v Zagrebu

Kakor javlja Glas koncila iz Zagreba je na binokosti v zagrebški stolnici prejelo zakrament svete birme 4250 otrok. Zakrament svete birme so delili trije zagrebški škofje ter škofa iz Banjaluke in Djakova.

Moč in pravica

List »Tribuna libera«, glasilo socialnih demokratov Furlanije in Julijske krajine, je v številki za april objavil članek »Razpravljajmo o načelu neke opozicije« (Discutiamo il principio di certa opposizione), v katerem je toliko netočnosti, kriticnega namigavanja, zavijanja besed, obratovanja položajev in nevednosti, da moramo napisati nekaj besed v pojasnilo za javnost.

Gre za regulacijski načrt goriskega mesta in za znano industrijsko področje, ki ga je zamislil bivši fašistični federalni tajnik in poslanec ing. Caccese, o katerem je znano — saj je to sam zapisal in objavil, da je uničil vse slovenske gospodarske organizacije, prosvetna društva in da je poslal vse slovenske učitelje daleč noter v notranjost države — da Slovencev ne more videti s koncem očesa. Njegovo idejo so potem povzele razne stranke in sedaj je vrla tudi v občinski svet. Proti omenjenemu načrtu so trije občinski svetovavci SDZ (Bratina, Kacin, Sfiligoj) odločno ugovarjali, ker bi se, če bi ga izpeljali, spremenila narodnostna slika Standreža in Sovodenj. Za tak protest imajo slovenski svetovavci vsa pravico in niti »Tribuna libera« niti »L'Arena di Pola«, ki se je pozneje brez potrebe in še bolj nerodno vtaknila v to reč, jim ne bo predpisovala, kaj naj delajo. Način spreminjanja narodnostne sestave na kakem ozemlju z industrializacijo ni nov. To je začel Jašizem na Južnem Tirolskem, to se dela na Tržaškem in to hočejo izpeljati tudi na Goriškem, in sicer vedno po istem kopitu. Poborniki take politične industrializacije računajo danes tako: kdor dvigne glas proti industriji, ta je že vnaprej obsojen, da ga bo javno mnenje odklonilo, kajti v industriji da je bodočnost; kmetijstvo naj vzame vrage, kakor da so že iznašli način za izdelavo sintetičnega kruha z elektronskimi stroji.

Občinski svetovavci SDZ so ponovno izjavili, da načelno niso proti industrializaciji, le prostor naj se izbere primernejši; in prostora ne manjka. Argument o prosti coni je kaj šepav, kajti preden se bo položil temelj za prvo industrijo, se lahko zgodi, da proste cone ne bomo imeli več. Vsi se še dobro spominjamo, kako velike težave so bile pri zadnji ob-

novitvi. Prizadeta ministrstva so se trdo-vratno in dolgo upirala, da bi obnovila to ugodnost, in tudi sosedna mesta dvigajo glas proti tej prednosti, ki jo uživa samo Gorica. Kot Goričani iskreno želimo, da bi prosta cona trajala najmanj še sto let in da bi se ugodnosti, ki iz nje izvirajo, še podvojile ali potrojile. Izkušnje zadnjih let pa pravijo, da Gorica v državnem gospodarskem merilu ne pomeni nič, in mednarodnopolitični razlogi, ki so nagnili vlado, da je svoječaso dovolila prosto cono, so odpadli. Prosta cona je torej zelo majav in negotov faktor; če homo gradili industrijo na njej, tvegamo, da jo bomo zgradili na pesek. »Tribuna libera« se jezi zlasti na dr. Sfiligoja ter mu očita stvari, ki jih ni naredil, in besede, ki jih ni rekel. Dr. Sfiligoj je dejal, da ni nasproten naravnemu naseljevanju, preseljevanju in izseljevanju državljanov. Nasprotovati pa mora načrtni naselitvi nekaj tisočev družin, če naselitev vpliva na usodo prvotnih prebivalcev. Da številčna sprememba vpliva na občinsko upravo, na šolo, na vso vaško skupnost, to bo morda priznal celo pisec »Tribune«. In če ruski komunisti uganjajo nasilje in delajo krivice v Koenigsbergu, ali naj jih krščanski in socialni demokrati na Goriškem posnemajo?

Zaključna izjava članka pa je vredna, da si jo zapomnimo. Glasi se tako: »Prepričani smo, da je naša naravna in neodvzetna pravica, da se naselimo, kjer nam je všeč, in da ob spoštovanju zakonov razvijemo svojo delavnost povsod. In če se bo tam, kjer se danes govori en jezik, jutri govoril drugi, se gotovo ne bo nihče čudil, ako se to ne bo zgodilo z nasiljem.« Po domače in za naš primer povedano: Mi smo močni, razpolagamo s tisoči milijard, zato se lahko naselimo, kjer hočemo, spoštujemo zakone, ki smo jih napravili sami (šesti člen ustave za socialne demokratke ni zakon?), ti pa slovenski kmet, se stisni in nam napravi prostor ali pa crkni pod valjarjem naše politične industrializacije. Mi imamo moč zato imamo tudi pravico. Naše delo ni nasilje, čeprav zaradi njega izgine z določenega kosa zemlje en jezik in zavzame njegovo mesto drugi.

Sedaj vsaj vemo, pri čem smo.

Umrl je dr. Vladko Maček

Dr. Vladko Maček, predsednik Hrvatske kmetijske stranke in predsednik hrvaškega narodnega vodstva v emigraciji, je v petek, 15. maja, umrl v Washingtonu, ZDA.

Tako je odšel iz družbe naših političnih emigrantov iz Jugoslavije najstarejši in najuglednejši politik, človek izredno dobrega srca, zgledno vztrajen borec za vse, kar je smatral za dobro in koristno za narod, ki mu je dal svoje zaupanje in ki ga je on politično usmerjal in vodil zadnja desetletja.

Izgubili smo tudi iskreno dobrega prijatelja Slovencev. Dr. Vladko Maček je bil sin slovenskega očeta, ki je iz kozjanskega okraja (Pilštanj) prišel kot mlad cestno-gradbeni inženir v svojo prvo službo na Hrvaško, si tam ustanovil družino in tam ostal vse življenje. Vladko Maček je preživljal počitnice na domu svojih dedov v zeleni Stajerski in kasneje s svojo lastno družino pogosto obiskoval slovenske kraje. Kot malokdo je dobera poznal slovensko kmetijsko življenje. Rad je bil med Slovenci, rad je v pogovoru navajal slovenske pregovore in naša ljudska gesla. V zabavni družbi je rad recitiral na pamet slovenske pesnike, zlasti Gregorčiča, Prešerna in Vodnika. Tudi zapel je slovensko pesem, ki jih je izredno veliko znal po besedilu in glasbi.

V javno življenje je vstopil po prvi svetovni vojni kot eden prvih sodelavcev ustanovitelja Hrvatske kmetijske stranke, Stjepana Radića. Bil je podpredsednik te stranke in po Radićevi smrti postal njen predsednik. Stranka je pod njegovim vodstvom dobila absolutno večino med vsemi Hrvati, tako da je bil v zadnjem desetletju pred drugo svetovno vojno dr. Vladko Maček nesporni politični predstavnik hrvatskega naroda in Hrvatske. Med nemško okupacijo, pod ustaškim režimom med vojno je bil dr. Maček deloma v zaporih in kazenskih taboriščih, deloma priprt v svojem stanovanju v Zagrebu ali konfiniran na svojem kmetnem posestvu v Kupincu. Ob koncu vojne je izbral svobodo in odšel v politično izgnanstvo.

Dr. Maček je po Radićevem nauku in zgledu ter po svojem globokem krščanskem prepričanju bil vse svoje življenje predvsem boritelj za pravico in korist kmetijskega stanu. Hrvatski in vsak kmet je bil njegova prvi ljubezen in skrb. Kmetijska družina, njena zemlja, njen znoj, njeni žulji, to in vse, kar je vsebina življenja svobodnega kmeta, je bilo dr. Mačku vir narodove moči in zdravja, lepote in pobude, najdragocenejše narodovo bogastvo; zato mora biti predmet vse ljubezni narodnih delavcev, in združen z javno blaginjo, srčika narodne politike. Razumeval je politično življenje kot moder

kmetijski gospodar, politične svoboščine kot ponosen kmetijski svobodnjak, odnose z drugimi narodi pa kot dober kmetijski sosed, član srenje. Kmetijska družina mu je bila tudi jamstvo in čuvar duhovnega narodnega zdravja in napredka.

V Jugoslaviji je dr. Maček skušal doseči notranjo ureditev, v kateri naj bi »vsak narod imel svoj denar in kruh v svoji torbi, svojo puško pa na svoji rami«. Proti centralizmu: za čim popolnejšo samostojnost in neodvisnost jugoslovanskih narodov se je prizadeval pa istočasno poudarjal svojo vero, da ti narodi morajo zaradi skupnih interesov ostati v državni skupnosti nasproti tujini.

Očitno je, da smo Slovenci z možem takih političnih misli lahko iskreno sodelovali, kadarkoli je bila prilika, in da so si na obeh straneh narodni zastopniki prizadevali, da bi bilo to sodelovanje čim stalnejše in vse bolj vsestransko. Dr. Maček je bil graditelj slovensko-hrvatske in jugoslovanske vzajemnosti.

Dasi je velik del življenja moral preživeti po ječah in zaporih zaradi kazni, ki si jih je nakopal s svojimi političnimi nastopi, so ga prijatelji in sovražniki častili in spoštovali kot politika in državnika, ki je nad vse cenil mir, mir ohranjal in se zanj prizadeval ter vedno najodločnejše obsojal vsako nasilje. Zlasti mednarodno vojno je smatral za najstrašnejše zlo in nesrečo. Hrvatje so mu rekli »naš gospod - Mirotvorac«; tujci so mu dali vzdevek »hrvatski Gandhi«.

Da bi svojemu hrvaškemu in vsem jugoslovanskim narodom ohranil notranji mir, je sklenil s knezom Pavlom sporazum Cvetković-Maček, ki naj bi Jugoslavijo okreplil in pripravil na hude zunanje nevarnosti, ki jih je nosil vihar hitlerjevskeske osvajaalne vojne. Da bi Jugoslavija ne postala žrtev, je bil najodločnejše za sklenitev tako imenovanega dunajskega sporazuma v letu 1941. Kot svobodnjak in mirotvorec je bil do konca nepopustljiv nasprotnik ustaške in komunistične diktature.

Za zadnji Božič je objavil politično pismo, ki ga je končal takole: »Jaz v teh razmerah ne morem drugega kot prositi vsemogočnega Boga, da tako Hrvatoma kakor Srboma razsvetli pamet, da se ne bi dali nikdar več od nikogar zapeljati, da bi srbskohrvatske račune skušali reševati z bodali in noži.«

Ameriški in vsi drugi svobodni Slovenci prejemamo vest o smrti dr. Vladka Mačka z globoko žalostjo in sočustvovanjem. Iz vseh naših src sedaj mi prosimo vsemogočnega Boga, naj mu da svoj večni mir.

Dr. MIHA KREK, ZDA

Iz življenja Cerkve

Sv. oče Pavel VI. o tisku

»Casopis je čudovita sila. Duhovna bodočnost vsakega naroda zavisi od njega. On bo odločil, ali bodo v prihodnjem rodu družba še priznavala Boga ali pa ne. Zato vam rečem: Katoliški časopis ni noben nepotreben luksuz; je kričeča potreba našega verskega življenja, saj je najbolj primerno sredstvo, da sprejmemo in se damo oblikovati od idej, ki jih oznanja naša vera, ter potem vršimo to, kar nas vera uči.«

700 tisoč romarjev v Fatimi

Dne 13. maja je minilo 47 let, ko se je Mati božja prvič prikazala pastirčkom v Fatimi. Letos se je za to obletnico zbralo v irijski globeli 700.000 romarjev, ki so prišli z vsega sveta. Sv. mašo je daroval nemški kardinal Bea, ki je govoril v portugalskem jeziku, pozdrave pa izrazil kar v petih jezikih. Poudaril je namen tega romanja, ki naj bi bila molitev za srečno končanje II. vatikanskega cerkvenega zbora in združenje krščanskih cerkev. »Zelo želimo,« je dejal, »da bi se tudi naši nekatiški bratje ob Materi božji tako domače počutili kot mi, saj nam jo je Kristus na križu vsem dal za mater z besedami: „Sin, glej, tvoja mati!“ Potrdujili se bomo, da bomo naš verski nauk o Mariji tako odklovali, da bo zgrajen le na resnici evangelijske in da bo iz Marijinega čiščenja odseval čisti Kristusov duh. Zato je zelo važno, da znajo katoličani Marijo tako častiti, da je to čiščenje ostalim kristjanom v vzpodbudo, ne pa v pohujšanje ali odpor vzbujajoče.« H koncu je kardinal Bea še pozval vse udeležence, naj gredo v Marijino šolo in gledajo na Cerkev, krščanstvo in sedanji čas z njenimi očmi.

Praški nadškof spet drugje

Češke oblasti so uradno potrdile vest, da je bil praški nadškof dr. Jožef Beran prepeljan iz Mukarova v Radvanovo, to je bolj proč od Prage kot do sedaj. Očividno rdeče oblasti niso z dobrim očesom gledale na številne obiske, ki jih je imel nadškof vsak dan, ko je še bil v Mukar-

vu. S premetstvitvijo upajo to reko obiskov zmanjšati, ker Radvanovo ne leži tako priročno kot prejšnji kraj.

Po izgonu misijonarjev iz Sudana

Vedno bolj postaja jasno, da so sudanske oblasti izgnale evropske misijonarje iz zamorskega dela Sudana zato, da lahko sedaj neovirano in brez prič nasilno uvajajo arabizacijo in pomohamedamljenje ondotnih črnskih plemen. Vse to nasilje je povzročilo v Južnem Sudanu odpor, ki se izraža zlasti v množičnem pobegu sudanskih črncev v sosedno Ugando. Do sedaj se je v Ugando zateklo že 50.000 beguncev iz Sudana, kar povzroča ugandskim oblastem velike težave glede prehrane in nameščenja teh velikih zbeganih množic.

Cerkev in politika

Na gradu Soggau pri mestu Lipnici (Leibnitz) na avstrijskem Stajerskem je dunajski kardinal dr. Franc König imel zbranim akademikom predavanje pod naslovom »Demokracija danes«. Poudaril je misel, da ni Kristus Cerkve zato ustanovil, da uvaja socialne reforme, temveč da duše rešuje. Seveda pa Cerkev takim reformam, če so pametne, ne sme nasprotovati. Danes je poslanstvo Cerkve v tem, da ljudi pripravlja za bodoče naloge v novih časih, ki prihajajo. Če danes Cerkev ne posega več naravnost v politiko, to še ne pomeni, da ji je vseeno, kako se politično dogajanje razvija. Danes Cerkev smatra, da so katoličani že toliko zreli, da znajo sami, na podlagi razmišljanja in krščanske vesti odločiti, kaj je treba v danih trenutkih storiti. Naj se zato verniki ne zanašajo več, da jim bo Cerkev za vsak konkreten primer povedala, kaj morajo storiti. Cerkev hoče biti v bodoče oblikovateljica človekove duše in usmerjevalka njegovega življenja na splošno, ne misli pa več v vsaki stvari intervenirati pri svojih vernikih, kot je bilo to še primer v polpretekli dobi. Držala se bo besed sv. pisma: aetatem habet, t. j. današnji kristjan je že dovolj dorastel, da ve, kaj Cerkev hoče in kaj obsoja. Zato pa so vsi verniki dolžni, da cerkveno načelstvo poslušajo in se v veri neprestano izobražujejo.

SADOVI ODJUGE

Kakor v mednarodni politiki, tako se tudi v naši domači politiki kažejo znaki odjuge. Zdi se, da je tudi pri nas manjša napetost med komunističnimi in demokratskimi organizacijami.

Prišlo je menda tako daleč, da se vršijo razgovori med našimi ljudmi in titovci glede skupne uprave kulturnih domov, ki jih je država vrnila slovenski etnični skupnosti ali jih gradijo z odškodnino, ki jo je dala država v ta namen.

Kot je znano, je dala država te domove in obljubila odškodnino v dodatnem pismu londonskega sporazuma akcijski družbi »Dom«, ki naj bi po mnenju Jugoslavije in Italije predstavljala slovensko etnično skupnost. Ker je to zasebna družba in poleg tega pod nadzorstvom titovskega komunizma, s tem niso bili zadovoljni vsi Slovenci, ki so tudi poslali na pristojna mesta svoje številne pritožbe. Predstavniki titovskih organizacij so bili v zadregi in so predlagali demokratskim slovenskim organizacijam, da bi se ustanovil skupni upravni odbor vseh Slovencev, ki bi te domove upravljal, kril obratne stroške in sestavljal vsakoletni spored nastopov v teh domovih.

Ta predlog ni bil sprejemljiv, ker je šlo le za skupno upravo, ne pa za lastništvo teh domov. Ena sama politična smer namreč ne more predstavljati vseh Slovencev, ki niso vsi komunisti, zato ne more biti lastnika tega, kar je last vse slovenske etnične skupnosti. Zato so menda lastniki teh domov pristali na morebiten prenos lastnine na novo ustanovo, ki bi predstavljala vse slovensko etnično skupnost, ki bi pa morala nositi stroške tega prenosa. Vse to, ako bi na to pristali obe podpisnici priloge londonskega sporazuma.

S tem pa še niso odstranjene vse težave. Treba je dobro premisliti, preden se sprejme solastništvo z ljudmi, ki so si tako različni po svojem svetovnem nazoru. Sicer so vsi Slovenci, toda komunizem je razklal Slovence v dva velika tabora. Tako se čutilo mnogi Slovenci bliže komunističnim kazakstanskim Mongolom kot skromnim nekomunističnim slovenskim ribičem v Trstu.

Nastalo bi tudi vprašanje, koliko težav lastništva bi imela vsaka skupina. To vprašanje se more rešiti le v okviru državnih zakonov, ki urejajo gospodarske družbe. Zato vidimo, da želi ob ustanovitvi takih družb vsaka skupina dobiti vsaj 51% akcij ali združnih deležev, da dobi pri upravi odločilno besedo. Kdor dobi manj, ne pomeni nič, je le navidezen solastnik.

Gledališke dvorane so v svojem obratovanju pasivne. Prenos lastnine, ki bi v tem primeru mogla dosegati 600 milijonov vrednosti, je združen z visokimi stroški. Ali bi se ti stroški krili z dosedanjimi viri pomoči, ki so jih bile deželne titovske organizacije, ali pa so se morebiti ti viri skoraj popolnoma izsušili? Če velja to poslednje, ali se potem spleča pomagati reševati njih slabo finančno stanje?

Nekaterim se zdi, da bolj odgovarja sedanji stvarnosti, ako bi zahtevale slovenske demokratske organizacije, da se jim dodeli v izključno last tista hiša, ki še ni bila dodeljena Slovencev in je bila dana včasno uporabo ustanovi »ENAL«, ki pa ho morala zapustiti te prostore tekom tega leta. S tem bi se izognili skupni upravi domov s komunisti in mnogim finančnim bremenom, ki jih naše organizacije ne zmorejo. Seveda imajo nekateri pomislek, kako upravičiti tako rešitev pred našo »mladino«, ako bi se zadovoljili s staro podrtijo, namesto da bi stopili v novo razkošno gledališče. Baj je itak vsa mladina sila v levičarsko smer, ker je ondi več razkošja in noblese. Seveda prikazuje taka držitev stvarnost v izkrivljeni obliki. Nihče nam ne ponuja razkošnih sedežev v našo izključno lastnino, temveč bi mogli postati le soupravniki teh objektov, z velikimi težavami in finančnimi žrtvami morda tudi solastniki, toda v tako skromni smeri, da bi nam to moglo le malo ali nič koristiti. Če pa se eno skromno omizje ljudi ponika na levo, ne more ta očetek veljati vsej mladini. In če bi to veljalo, bi bila ta ugotovitev porazna za ves dosedanj sistem mladinske vzgoje.

Če ne bomo oprezní, se lahko dogodi, da nas bodo zvičajno izvabili samo k slovesni otvoritveni prireditvi »kulturnega doma« v ulici Petronio, ki bo menda v jeseni. Potem bi ne bila več potrebna nadaljnja pogajanja. Naši titovski prijatelji bi lahko pokazali slovenski javnosti in oblastem: Vidite, sedaj pa smo vsi To bi ne bila najboljša rešitev. Zato Slovenci srečno pod enim klubokom! je bolje odklanjati tako skupno slovesnost tako dolgo, dokler ne dobimo nekaj otipljivega. Vztrajajmo na svoji zahtevi po pravični odškodnini slovenski etnični skupnosti za nekoč uničene kulturne domove. To odškodnino mora prejeti vsa skupnost, ne samo komunisti.

Ce pojde kdo prej na skupno slovesno otvoritev v ulico Petronio, je to njegova zasebna zadeva in zadeva kakega ozkega omizja ljudi, ki je bliže titovskemu komunizmu kot demokratskim Slovencev. P. S.

Prva seja deželnega sveta

V torek, dne 26. maja ob 11 uri dopoldne je bila v slavnostni dvorani tržaškega županstva prva seja novoizvoljenega deželnega sveta.

Zaradi negotovosti glede zakonskih predpisov je bilo do zadnjega nejasno, kakšen bo dnevni red. Po sporazumu med italijanskimi strankami je potem prišlo na dnevni red več točk, kot so prvotno napovedovali. Ker se ni potekel zakoniti rok od proglasitve furlanskih svetovavcev, je vprašanje, če je izvolitev predsedstva sveta zakonita.

Seja je bila svečana. Najprej je člane deželnega sveta pozdravil tržaški župan dr. Franzil, ki jim je izrekal dobrodoščilo ter izrazil zadovoljstvo, da je dežela Furlanija-Juljska krajina postala stvarnost.

Po županovem govoru so svetovavci zavzeli svoja mesta. Sejo je vodil najstarejši svetovavec socialist Guido de Sandre. Sandre je vodil obred prisega, ki so jo prvostit izrekli vsi svetovavci. Po končani prisegi je imel Sandre kratek nagovor. Prvo misel je posvetil državnemu poglavarju Antoniju Segniju. Njegovemu spoštljivemu pozdravu so se pridružili vsi svetovavci z dolgotrajnim ploskanjem.

Sledile so volitve predsedstva in tajništva deželnega sveta. Za predsednika sveta je bil izvoljen krščanski demokrat Doro De Rinaldini. Dobil je 34 glasov. Zanj so glasovali krščanski demokrati in socialni demokrati. Ostalih 26 svetovavcev je oddalo prazne glasovnice.

Za podpredsednika sta bila izvoljena socialni demokrat Devetog z 28 glasovi in komunist Pellegrini s 14 glasovi.

Za tajnika sta bila izvoljena krščansko-demokratska svetovavca Pittino z 18 glasovi in socialist Moro z 31 glasovi.

Po sporazumu med načelniki skupin so nato imenovali člane komisije za overovitev mandatov in komisije za pravilnik.

V prvi komisiji, ki ni posebno važna, je tudi slovenski svetovavec na komunistični listi dr. Siškovič. V komisijo za pravilnik, ki je zelo važna, bi moral po objubah krščanskih demokratov, socialistov, socialnih demokratov in komunistov priti svetovavec Slovenske skupnosti dr. Škerk, toda omenjene italijanske stranke so iz neznanih razlogov slovenskega zastopnika črtale iz komisije. Komisija je sestavljena takole: predsednik dr. Rinaldini (KD); člani: Miziau (KD), Pellegrini (PCI), Moro (PSI), Morigio (PLI) in Morelli (MSI).

Prihodnja seja deželnega sveta bo 9. junija, ko bodo izvolili deželni odbor (vlado) in podali načelne izjave.

Ce potegnemo pod ta dejstva črto, dobimo zelo preprost račun. Italijanska socialistična stranka gleda na svoje koristi, ne na koristi slovenske manjšine. Važni so ji le slovenski glasovi. Precej zavednih Slovencev je to resnico spoznalo že pred volitvami in glasovalo za Slovensko skupnost. Za nas pa je ta obracun potrdilo, da je mesto zavednih Slovencev v Slovenski skupnosti ne samo zato, ker Slovenci spadamo skupaj, ne ker bomo lahko le združeni vodili borbo za doseg naših pravic z lastnim zastopstvom, ampak tudi zato, ker so dejanja italijanskih strank naperjena proti nam.

Novi apost. administrator slovesno sprejet na Sv. gori

Veličastna Marijina bazilika na Sv. gori je doživela na praznik presv. Trojice, 24. maja, izredno slavo. Novi apostolski administrator msgr. Janez Jenko je pod Marijinim okriljem, s slovesno božjo službo, prevzel upravo ap. administrature jugoslovenskega dela goriške nadškofije.

Ze na vse zgodaj se je božjepotno Marijino svetišče na Sv. gori napolnilo s pobožnimi romarji, ki so prihale iz vseh strani obširne ap. administrature, pa tudi iz Ljubljane, iz Gorice in Trsta. Pa še v pozne dopoldanske ure so dohajale nove skupine, peš, z motorji in osebnimi avtomobili, z avtobusi. Ko se je ob 10,30 začela slovesnost, so množice napolnile obširno svetišče in široke predele pred cerkvijo. Tedaj se je iz samostana razvil slovesni spredov, ki je obšel baziliko proti glavni vhodu. Za križem je stopala skupina bogoslovcev, sledilo je kakih 70 škofijskih duhovnikov, provincial lazaristov, koprski ap. administrator msgr. Albin Kjuder, goriški kanonik msgr. dr. Rudi Klinec in nato, v spremstvu službojučih duhovnikov, ap. administrator msgr. Jenko.

Ob vstopu v baziliko je zastopnik solkanske mladine z vzvišenimi besedami pozdravil novega nadpastirja. Ko je duhovščina dosegla prezbiterij, je solkanski dekan g. Andrej Simič izrazil v imenu duhovščine in vernikov vdostojni pozdrav, toplja voščila in zagotovilo sinovske vdanosti in pokorsčine. Bog sam jim je po sv. očetu naklonil vladiko, voditelja in nadpastirja, ki se ga hočejo okleniti in

mu zvesto slediti. Svetogorska Kraljica naj blagoslovja njegove napore.

Sledila je slovesna sv. maša. Na koru je prepeval grgarski cerkveni zbor. Po evangeliju pa je spregovoril msgr. Jenko. Poudaril je, da je prišel na Goriško ne po lastni izbiri, pač pa ker ga je poslal sv. oče. Prihaja v imenu božjem, postavlja vse svoje delo v Marijine roke, zaupa v pomoč in sodelovanje vseh, duhovnikov in vernikov, želi se docela posvetiti dušam, ki so mu od Boga izročene. Trdno zaupa v božjo pomoč in si stavi za geslo: »V veri zmaga!« Potem ko je razvil nekaj misli, ki mu jih je narekoval praznik presv. Trojice, je priporočil škofijo Mariji, Pomočnici kristjanov, saj na njen praznik nastopa nadpastirsko službo.

Po sv. maši je sledil slovesni blagoslov z zahvalno pesmijo »Te Deum«. Nato je duhovščina v slovesnem spredvu odšla v samostan.

Svetogorsko svetišče, ki postaja vedno bolj duhovno središče verskega življenja in prizorišče največjih cerkvenih slovesnosti, je še dolgo potem odmevalo od navdušenega petja Marijinih častivcev. Duhovščina in verniki so se Mariji zahvaljevali, da je novogoriška ap. administratura, ki je pred petimi meseci osirotela s smrtjo blagopokojnega msgr. Mihaela Toroša, dobila spet svojega vladiko.

Goriški Slovenci tostran meje vdanostno pozdravljamo ap. administratorja msgr. Janeza Jenka in mu iz srca želimo bogatih uspehov med našimi brati. R. K.

Radio Trst A

Spored od 31. maja do 6. junija

Nedelja, 31. maja: 9.30 Glasbila in zvojni v slovenski pesmi. — 10.00 Prenos sv. maše iz stolnice sv. Justa. — 11.15 Oddaja za najmlajše: »Začarana koza« - napisal Aleksander Marodič. — 12.00 Slovenska nabožna pesem. — 12.15 Vera in naš čas. — 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... Odmevi tedna v naši deželi. Urednik Mitja Volčič. — 14.30 Sedem dni v svetu. — 15.30 Radijska novela - Lidija Sejfulina: »Gubernator«. — 18.30 Po družtvih in krožkih: (14) »Zbor in dramska skupina Vesna iz Sv. Križa« - pripravil Saša Martelanc.

Ponedeljek, 1. junija: 11.45 Italijanski akvarel. — 12.15 Iz slovenske folklorne - Niko Kuret: Ljudstvo baja, ljudstvo poje: (15) »Ljubezen - bolezen«. — 18.00 Iz lovčevih zapiskov - Ivan Rudolf: (1) »Srtnjaček pod bukvi«. — 18.30 Iz cikla koncertov, ki jih je priredilo društvo »Arte Viva« v Trstu. — 19.15 Radijska univerza - Jože Peterlin: Michelangelo Buonarroti: (2) »Njegovo življenje«. — 21.00 Giovanni Battista Pergolesi: »Livieta in Tracollo«, opera v dveh prizorih.

Torek, 2. jun.: 9.00 Glasbena matineja. — 10.00 Franc Orožen: »Ljudstvo v italijanski ustavi«. — 11.45 Operni dueti in terceti. — 12.15 Pomenek s poslušavkami. — 15.30 »Zadnji krajec«, drama v treh dejanjih. — 18.00 Italijansčina po radiu. Osnovni tečaj - 51. lekcija. — 19.15 Pisani balončki, radijski tečaj za najmlajše. — 21.00 Pregled italijanske dramatike - pripravila Josip Tavčar in Jože Peterlin - 24. oddaja. Italijanski gledališče pred prvo svetovno vojno. Prizori iz drame »Viharji«, ki jo je napisal Sabatino Lopez, ter tretje dejanje drame »Knjižni molj«, ki jo je napisal Sem Benelli. — 22.00 Slovenski in jugoslovanski solisti. Sopranistka Ondina Otta, pri klavirju Livia D'Andrea Romanelli.

Sreda, 3. jun.: 11.45 Glasbeno potovanje po Evropi. — 12.15 Zgodovinske zanimivosti. — 18.00 Znanstveni leksikon. — 19.00 Pevski zbori Juljske Benečije in Furlanije: Zbor »Tita Birchobner« iz Tapogliana. — 19.15 Higiena in zdravje. — 21.00 Simfonični koncert orkestra Italijanske radiotelevizije iz Turina.

Četrtek, 4. jun.: 11.45 Ameriški odmevi. — 12.15 Za smeh in dobro voljo. Besedilo Danilo Lovrečič. — 18.00 Italijansčina po radiu. Osnovni tečaj - 52. lekcija. — 18.30 Solistični koncert. — 19.15 Sirmo obzorja: »Josip Plemelj - slovenski matematik« - pripravila Mara Kalan. — 21.00 »Ljubzenska pisma«, drama v treh dejanjih. — 22.55 S Festivala dveh svetov v Spoletu 1963.

Petek, 5. jun.: 12.15 Pomenek s poslušavkami. — 18.00 Bilo je nekoč... Venec pravljica, pripovedk, legend: (28) »O neumnem in nevednem sinu« - pripravil Jurij Slama. — 18.30 Solisti Juljske Benečije in Furlanije. — 19.15 Radijska univerza: Aroldo de Tivoli: Električna: (16) »Izmenični tok«. — 20.30 Gospodarstvo in delo. Urednik Egidij Vršaj. — 21.00 Koncert operne glasbe.

Sobota, 6. jun.: 11.45 Jugoslovanski orkestri in pevci. — 12.15 Po tujih krajih. — 15.00 »Volan«, oddaja za avtomobiliste. — 15.30 »Opojnost pomladne zemlje«, radijska komedija, ki jo je napisal Zvonimir Bajsić. — 17.20 II. vatikanski koncil. Poročila in komentarji o vesoljnem cerkvenem zboru. — 18.00 Poglavlja iz zgodovine slovenske književnosti - Vinko Beličič: (26) »Valentin Vodnik kot pratikar in časnikar«. — 19.15 Družinski obzornik. Urednik Ivan Theuerschuh.

Neumestna zahvala

Pojavili so se rumeni »slovenski« lepaki, s katerimi se Partito comunista italiano zahvaljuje Slovencev, da so ga podprli in zanj volili pri deželnih volitvah. Slovenci niso torej sestavni del tega partita, ampak samo nekaka zunanja skupina, ki ga podpira in ki jo stranka potrebuje? Podpira njegova strogo brezkompromisna načela o internacionalizmu? Komunistična stranka se hvale, da je poslala eno Slovenko v parlament in dva Slovence v deželni zbor. Po mnenju komunistične partije druge stranke tega niso napravile in so bili zato glasovi Slovencev oddani drugim strankam zavrženi.

Ce je torej P.C.I. za brezkompromisni internacionalizem, ne more držati in delati za Slovence. To moreta povedati že dve opazki, ki ju lahko naredi še tako preprost človek ob branju lepaka:

1. P.C.I. namreč ne ve, da so Slovenci v Slovenski skupnosti izvolili tudi enega Slovenca za deželni zbor. Če se ne motimo, je to spregledal tudi dr. Siškovič v svojem radijskem nagovoru po volitvah. Če je P.C.I. o Slovenceh že sedaj tako slabo informiran, kaj šele bo?

2. Zahvala je dobeseben prevod italijanskega teksta (ki ni objavljen). Če hočete torej pravilno razumeti slovenski tekst, ga morate prevesti v italijansčino. Ali naj torej slovensčina služi samo za prenašanje, za suženjsko izkoriščanje?

Dr.

Ob dvajsetletnici

Dosegli smo široko skupino pobrancev, ki so stoji sredi ceste zavzeto poslušali suhega in visokega možaka, doma iz Bilj, ki je pripovedoval o grozotah, ki so jih doživeli v Volčji dragi, v Bukovici in v Biljah, o ranjencih, ki jih po samotnih krajih skrivajo pred Nemci, o padlih, ki še vedno ležijo nepokopani, o množičnih pogrebi.

»Ni najhujše, da so požgali domove,« je pravkar pravil, »najhujše je, da so zverinsko poklali toliko naših ljudi. Od 13. septembra, ko so Nemci ubili Petra Motrovičiča iz Orehovlja, pa do včeraj smo našli kakih petdeset padlih na ozemlju naše župnije. V Bukovici ne bodo nikoli pozabili strašnega 15. septembra, praznika Žalostne Matere božje, ko so tamkaj divjale ogorčene borbe, v katerih so Nemci pokosili toliko naših ljudi. Med drugimi so padli Jožef in Marij Furlan iz Gabrovice pri Preseku, Marta Daneu s Kontovela in Alojzij Mihelič iz Dutovelj. Se težje žrtve je utrpela Volčja draga dne

19. septembra, ko so nemški tanki in minometalci nepretrgano bruhalo ogenj in jeklo, kot bi se bilo odprlo samo pekleno žrelo. Po končani bitki smo spravili na varno preživele ranjence in zagrebli pobite. Zaradi stalne nevarnosti, da se Nemec vrne, nismo jim utegnili izkazati dolžne časti, večinoma smo jih pokopali, kjer so padli. Tako smo pokopali kar v gozdu, kjer so ležali, Antona in Jožefa Brankoviča iz Volčje drage in Metoda Furlana iz Bukovice, in kraj hiše, kjer se je zgrudil, Jožefa Brumata iz Bukovice. Za nekatere padle, čeprav oddaljene, smo ugotovili, kdo so, mnogi pa za ostali nepoznani. Tako smo dognali istovetnost dveh padlih z Otaleža, Petra Trevena in Antona Rejca, nikarog pa nismo mogli prepoznati kar dvanajstih partizanov, ki zdaj počivajo v istem grobu...»

Govornik je za hip utihnil. Z roko se je zagrabil za glavo, si zastrl oči, nato pa je nadaljeval: »Zdaj pa dohajajo vesti o drugih naših domačinih, ki so padli srom dežele, nekdo na Vojsčici, drugi na Otlici in spet drugi pri Zeleznihi vratih nad Dornberkom. Skoro v vsaki hiši jokajo nad padlim ali trepečejo nad pogrešanim. Vsi pa imamo isto željo, da bi se

ozračje vsaj toliko umirilo, da bi vse naše pokojne lahko prenesli na domače pokopališče in jih pokopali v posvečeni zemlji.«

»Trdno nas je udarila božja roka!« je potrtro vzdihnil Lipe, ko smo odhiteli proti Prvačini. »Le kje smo se Slovenci tako pregrešili, da nas je Bog tako kaznoval!« — »Stiske in nadloge niso vedno kazen za greh!« sem ga zavrnil. »Sveto pismo izrecno poudarja, da sta bila Job in stari Tobija pravična in krepostna moža, a se je prav nad njiju izdijval pekel. V ozadju še tako bridke katastrofe moramo gledati delovanje neke višje sile, Boga, ki prav s preizkušnjo opominja človeka, naj gre vase, presodi svoja pota in preišče odnose do Boga, svojega Stvarnika, in jih vskladi z njegovo sveto voljo.«

»A če je res,« je vztrajal Lipe, »da božja Previdnost deluje v življenju posameznikov in v zgodovini človeštva, kako je to, da zdaj zmagujejo nasilniki in zlobneži? Le zakaj prevladujejo temne brezbožne sile?« — »Neskončno modri Bog ima svoje načrte,« sem povzel z razlago, »zunanji dogodki in zgodovinski pretresi so le gradivo v božjih rokah za njihovo uresničitev. Naj bodo narodi še tako

zmagoviti, naj bo njihovo orožje še tako silno in njihove armade še tako bliskovite, naj imajo še tako daljnosežne zavojvalne naklepe, izvršili jih bodo le toliko, kolikor jim dopusti Bog. Ko bodo hoteli prestopiti od Boga jim določene meje, jih bo Bog zavrnil in njihovo gospodarstvo se bo sesulo. «Ob večernem času, glej, strahota! Preden zavseti jutro, Hitlerju zaklical: »Do tu in ne dalje! Podaj račun o svojem hiševarstvu!«

V tem smo se približali stranski poti, ki zavije v Prvačino. Blizala se nam je gruča črno opravljenih žensk, zasolzenih in potrtih, kot bi se vračale s pogreba. »Saj prihajate iz Gorice? Iz zbirnega taborišča?« so nas nagovorile. Ko smo pri-trdili, so nas povpraševale po usodi tamnošnjih odpelejancev. Nismo jim mogli veliko povedati, ker onih oseb nismo poznali.

»S pogreba, kaj?« jih je Krištof vprašal. »Mar ste imeli več žrtev?« — »Vse solze smo izjokale. Docela otopele smo. S pogreba hodimo na pogreb! Moj Bog, kako je to grenko!« je spregovorila ena izmed njih. In je nadaljevala: »Pomislite! Pri nas na Gradišču so Nemci samo 25. septembra poklali kar štiri moške: tri Kerševane, Edvarda, Jožefa in Rudolfa, ter

Dragotina Zniderčiča. Pravkar smo tu v Prvačini pokopali še druge pobite sorodnike.«

Sočutno sem se ozrl po objokanih re- vah in iskal besedo tolažbe.

»Kaj vse smo tu v Prvačini prestali te dni,« si je brisala solze neka domačinka, »kake strahote, kake grozote! Začelo se je v soboto, onega strašnega 25. septembra, ko so Nemci pobili Antona Lisjaka iz Zalošč. Nato je sledil teden groze in trepeta. Nemški tanki so se kot peklenске pošasti razlezli na vse strani, z vseh kotov so regljale strojnice in pokale puške. Poskrili smo se in medleli v pričakovanju najhujšega. Nemške patrulje so preiskovale domove, odpelejale so več ljudi in tudi gospoda župnika. A mnogi so padli kot žrtve nemške krvočelnosti: v nedeljo Ambrož in Andrej Sulič pa neki možki iz Trsta, Ernest Leban se je menda pisal; v torek Rihard Saksida, Ernest in France Gregorič; včeraj pa še Miroslav Skarabot. Nič čudnega, če se po naših domovih razlega krik in jok, če naše oči nimajo več solz, če so naša srca do smrti žalostna. Pa mislite, da je konec prelivanja krvi? Sam Bog ve, kaj nas še čaka!« (se nadaljuje)

GORIŠKE NOVICE

Majniško romanje Slovencev iz Gorice

Preteklo nedeljo, ki je sovpadala s praznikom presv. Trojice in Marije Pomagaj, je Apostolstvo molitve v skrbni organizaciji g. fotografa Stefana Kleindiensta pridilo več drugih skupin Kat. akcije iz Trevisa in Mantove, tako da je bilo kar težko priti do prostega oltarja. Sv. maša za slovenske romarje je opravil g. Jože Jurak. Mnogi romarji so šli tudi k sv. obhajilu.

Nato je pot iz tega gorskega raja peljala h Gardskem jezeru. Čudovita je bila ta vožnja ob jezerski obali, ki se je zaključila ob 13.30 blizu mesta Arco v središču Madonna delle Grazie. Tu je romarjem maševal p. Viljem Endrizzi, ki je bil pred svojim prihodom na Placuto šest let gvardijan tega svetišča. G. Jože Jurak je med mašo vodil ljudsko petje in razlagal glavne mašne dele. Takoj nato je bilo kosilo, ki ga je oskrbel p. Viljem v romarskem domu, ki tudi zavisi od samostana.

Povratak je prišel vse prehitro. Se pol ure postanka v mestu Garda, po čemer ima večero ime, in že se je bližal večer. Prav ob zahajajočem soncu so naši romarji vstopili v mogočno Marijino baziliko na gori Berico nad Vicenzo. Tam so se Mariji zahvalili za lepo preživetje dan, nato pa so že na noč nastopili pot proti Gorici. Vse je poteklo lepo, kakor se spodobi za romarje: mnogo molitve, petja in čistga veselja.

Atletika — Sussi preskočil 170 cm

Na nedeljskem lahkoatletskem tekmovanju v Gorici so nastopili tudi nekateri člani Olympije. Rezultati atletov kategorij Juniores in Seniores so veljali za deželno prvenstvo društev. Udeležba je bila

velika, preko 150 atletov iz Gorice, Trsta in Vidma se je borilo za čim boljša mesta in rezultate.

Člani Olympije so se takole odrezali: Marussi v metu kopja 43.65 m, v metu diska 39.27 m; Valentinčič v metu diska 27.29 m, v skoku v daljavo 5.26 m; Klavčič v teku na 200 m 27".

Tekmovali pa so tudi naraščajniki (allievi). V tej kategoriji se je odlikoval Sussi Ivan, ki je dosegel zelo dober rezultat v skoku v višino - 170 cm, kar je njegov osebni rekord in rekord društva (le malo je manjkalo, da ni preskočil 175 cm); s tem rezultatom je eden najboljših v goriški provinci. Med najboljšimi v deželi pa je Podberšek Edi, ki je vrgel disk 33.38 m in zasedel drugo mesto; ko se bo zgradil, bo verjetno metal čez 40 metrov. Drugi rezultati so še: Peterin D. v skoku v daljavo 5.21 m; Antoni v metu diska 31.38 m; Cernic Venko v teku na 600 m 1'51".

Na Telovo se bo končalo odbojgarsko prvenstvo. Tekme bodo ob 8.30 na igrišču Oratorija (Katoliški dom). Olympia bo igrala proti Audax-u in proti Dom-u. Igravci naj bodo na igrišču vsaj pol ure pred začetkom; navijači pa naj pridejo bodrit igravce.

Opozorilo bivšim internirancem v Nemčiji

Društvo bivših deportirancev, ki ima svoj sedež na korzu Italia 54, sporoča naslednje:

Interniranci morajo k dokumentaciji predložiti tudi izjavo mednarodnega Rdečega križa iz Arolsena v Nemčiji. Vendar samo ta izjava ne zadostuje ter morajo prizadeti predložiti še drugo dokumentacijo, iz katere je razvidno, kakšni so bili vzroki za deportacijo v Nemčijo (prilagoditveno partizanom in drugi rasni, verski ali ideološki vzroki).

Izjava Rdečega križa iz Arolsena ostane tudi po teh predpisih osnovni dokument, podkrepjen s pomožnimi dokazili, kolikor si jih prizadeti lahko preskrbijo.

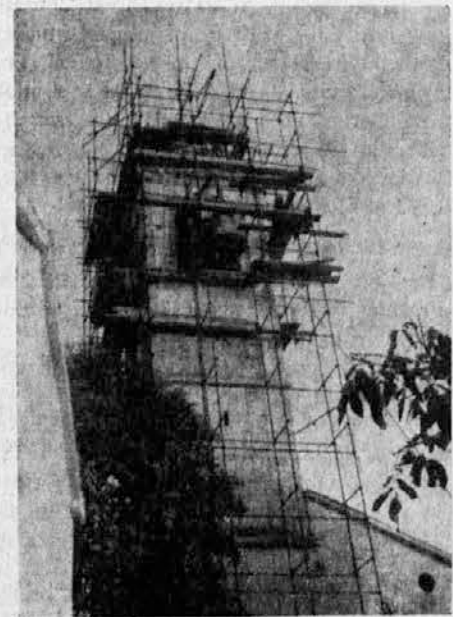
Vsa potrebna navodila daje zgoraj navedeni urad ali pa ACLI v ulici Seminario, 6.

TRŽAŠKE NOVICE

Procesija sv. Rešnjega Telesa

Procesije sv. Rešnjega Telesa bodo v nedeljo 31. maja na Katinari in Proseku. Letos poteče 700 let, odkar je bil vpeljan praznik sv. Rešnjega Telesa.

Sv. Križ - Blagoslovitev zvonika

Prihodnjo nedeljo 31. maja bomo imeli v Sv. Križu posebno slovesnost.

Po dolgih mesecih dela so zidarji končali s prenavljanjem zvonika in prav v teh dneh odstranjujejo ogrodje, ki ga vidite na sliki ob priliki dviganja zvonov.

Ob sedmih in pol zvečer bo nadškofov namestnik stolni prošt msgr. Alojzij Salvadori v navzočnosti tržaškega župana dr. Marija Franzila, slovenskega občinskega svetovavca dr. Teofila Simčiča in drugih gostov, slovesno blagoslovil obnovljeni zvonik.

Svetokriški verniki se tega dogodka veselimo in ga nestrno pričakujemo, obe-

Z namenom, da bi se moglo udeležiti mladinskega romanja na Staro goro čim večje število mladine tudi s Tržaškega, smo datum romanja prenesli od nedelje 7. na nedeljo 14. junija. Romanje bo torej nepreklicno v nedeljo 14. junija popoldne. — Na Stari gori bo najprej sv. maša s skupnim petjem in molitvami, nato pa prosti čas, ki ga bomo skušali primerno izrabiti za zblizanje med našo mladino. — Za prevoz naj se združi več vasi ali več organizacij, kjer sami ne morejo vzeti lastnega avtobusa. — Priporočila se, da vsi gredo s skupnimi avtobusi in ne z lastnim avtomobilom. Tako bo prišel bolj do veljave skupen duh, ki naj nas na romanju preveva.

VODSTVO ROMANJA

skaj jezda šola, ki se je pri svojih nastopih posluževala samo čistokrvnih lipičancev, ki so kot znano čisto bele barve. Da ne bi rasa teh ponosnih in stasitih konjev čisto propadla, so si pred ukinitvijo žrebčarne v Lipici avstrijski občudovavci lipičancev zagotovili nekaj krepkih primerkov, ki so sedaj že v žrebčarni Piber na avstrijskem Stajerskem. Tam imajo že stopetdeset konj, ki bodo v bodoče oskrbovali dunajsko jezdo šolo. Dvajset od teh konj je trenutno na turneji po Združenih državah Severne Amerike.

Kot vidimo, lipičancev še ne bo konec, kljub temu, da se jim je sedanja Jugoslavija odpovedala bržkone za vedno, kar je škoda, saj bi že s turističnega vidika

MARIJINA DRUŽBA V ROJANU

priredi v nedeljo 31. maja

za tretjo obletnico otvoritve

Marijinega doma

deklisko zborovsko igro

SV. CECILIJA

Začetek ob 17.15.

Vsi vljudno vabljeni!

ostala žrebčarna v Lipici stalna privlačnost za tiste, ki obiskujejo Jugoslavijo. Pa še nekaj, prijatelji lipičancev, kot je razbrati iz avstrijskih časopisov, jugoslovanskim oblastem silno zamerijo: da so prodale preostale živali italijanskim mesarjem, 200 lir žive teže, ki bodo iz njih mesa napravili okusne salame. Res malo poetičen konec plemenitih živali iz romantičnih časov. Avstrijski tisk ob tej »pretresljivi« novici poziva oblasti, naj na kak način rešijo ogrožene konje. — Upajmo, da zaradi tega ne bo prišlo do diplomatske napetosti med Italijo, Avstrijo in Jugoslavijo!

SOLSKE SESTRE V TRSTU vljudno vabijo vse dobrotnike, sotrudnike in prijatelje zavoda na posvetitev oltarja v novi kapeli ter na blagoslovitev novega dela hiše, ki bo v Trstu, ul. Docce 34, na praznik presv. Srca Jezusovega, dne 5. junija t.l. ob navzočnosti prevz. gospoda nadškofa msgr. Antona Santina, ter na priložnostno akademijo, ki bo naslednjo nedeljo 7. junija ob 17. uri.

VODSTVO ZAVODA

Praznik katoliške mladine

Koroška katoliška mladina je imela preteklo nedeljo svoje veliko slavo. Vsako leto na dan sv. Trojice prihitijo iz vseh delov slovenske Koroške mladi fantje in dekleta, ki so organizirani v vrstah katoliške akcije, in se zbera na nekem določenem kraju. Cez leto imajo redne tedenske ali štirimajstnevne sestanke ločeno po farah, praznik sv. Trojice pa jih združuje, da skupno izpovedo katoliške ideale. Mogoča manifestacija katoliških sil je to; mladina hoče pokazati, da je v njej živa in močna katoliška ideja; da jih je veliko, ki hočejo reševati in pridobivati svet za Kristusa.

Letošnji Mladinski dan koroške katoliške mladine se je vršil v srcu prelepe Rožne doline v St. Janžu, kjer pastiruje bivši jameljski župnik č.g. Jože. Okrog tisoč in dvesto fantov in deklet se je zbralo pod okriljem župne cerkve, da izpovedo svojo vero v Kristusa in izpričajó svojo katoliško zavest. Za okvir letošnjega zboru so si postavili geslo: Zdrav duh v zdravem telesu.

Program je bil pester in bogat: dopoldne najprej procesija vseh zborovavcev v cerkev k skupni slovesni maši, popoldne

pa izvenckvena prireditve. Ta je obsegala programski govor in nastop skupin iz posameznih župnij s petjem, godbo, rajanjem, simboličnimi vajami, kratkimi odrsčnimi prizori in telovadnimi vajami. Na koncu pa je bilo nagrajevanje najboljših športnikov, članov katoliške mladine.

Vsi prisotni so odhajali domov polni navdušenja in ognja in s trdnim sklepom, da bodo še bolj delali za širjenje božjega kraljestva med svojim narodom.

Koroška katoliška mladina dokazuje, da razume nujno potrebo in zahtevo današnjega časa. S svojim delom izpričuje, da posluša klic Cerkev, da naj se laiki lotijo organiziranega apostolskega dela.

In pri nas na Goriškem? Ali se katoličani zadosno zavedamo te potrebe in nujnosti takega dela? Cerkev kliče duhovnike in še posebej laike na nujno in važno delo apostolata, kajti »kakor se mora tedaj, ko je domovina v nevarnosti, vse drugo odložiti, kar ni potrebno za življenje ali ne služi naravnosti obrambi države, tako se morajo v sedanji stiski vsa druga dela, pa naj bodo sama na sebi še tako dobra, umakniti v drugo vrsto najbolj potrebnemu delu za obrambo krščanske vere in krščanske kulture.« (DR, 62)

Dr. K. M.

DAROVI

Za Zavod sv. Družine: V blag spomin na pok. Benedikta Košiča N. N. 100.000; družina Plešničar, Perth, Avstralija 3.000; M. Z., Gorica 3.000 lir. — Vsem blagim dobrotnikom naša najtoplejša zahvala, njihovim dragim pokojnikom pa naj bo Bog sam večno plačilo!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 30, osmrtnice L 50, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Zato naj bi ta knjižica doživela vsaj tak sprejem kot »Pismo iz pekla«, ki je že čez teden dni ni bilo nikjer več dobiti. In prebral naj bi jo vsakdo: ljudskošolski otroci, doraščajoča mladina, odrasli, člani naših verskih organizacij, pa tudi tisti, ki so versko bolj mlačni, zelo radi pa poudarjajo ljubezen do naroda zlasti pa naj bi jo prebrali naši starši. Problem duhovniških poklicev je zlasti problem krščanske vzgoje po naših družinah. Brez te vsi ostali napori ne zaležejo mnogo.

Pisec teh vrstic je knjižico v duško prebral, tako ga je potegnila za seboj. Pisana je poljudno, vsak otrok jo lahko razume, pa istočasno temeljito; polna je lepih vzgledov in koristnih vzpodbud. Bravcem bi si drznili dati tale nasvet: ko bodo knjižico prebrali, naj je ne odložijo, temveč naj nato vsak dan — zlasti v mesecu Srca Jezusovega — preberejo počasi eno poglavje, ga premislijo in se vprašajo, kaj lahko tudi oni store za rast duhovniških poklicev med nami.

Prepričan sem, da se potem ne bo zgodilo, tako ga je potegnila za seboj. Pisana je poljudno, vsak otrok jo lahko razume, pa istočasno temeljito; polna je lepih vzgledov in koristnih vzpodbud. Bravcem bi si drznili dati tale nasvet: ko bodo knjižico prebrali, naj je ne odložijo, temveč naj nato vsak dan — zlasti v mesecu Srca Jezusovega — preberejo počasi eno poglavje, ga premislijo in se vprašajo, kaj lahko tudi oni store za rast duhovniških poklicev med nami.

— ek

Nagrajeni odgovori

Prvo nagrado za tri najboljše odgovore je prejel nedavno v Parizu od francoske televizije zamorski študent, doma z otoka Martinique v Karibskem morju. Na prvo vprašanje: »Kaj vam je dala Francija?« je odgovoril: »Krščansko vero in pametno mišljenje.« Drugo vprašanje se je glasilo: »Katero nesrečo smatrate za največjo?« Odgovor: »Če bi zgubil koga, ki ga ljubim, ali če bi svojega prijatelja zapeljal v nevero.« Tretje vprašanje: »Kdaj bi najraje živeli?« Student je odgovoril: »Sedaj, ker naš čas je čas velikih problemov, ki jih je treba rešiti.«

Francoski katoliški dnevnik »La Croix« dostavlja: »Se je torej med nami mladina, ki ima ideale in si upa te ideale pred tisoči in sto tisoči javno izpovedati. Taki mladini naj velja naše zaupanje!«

OBVESTILA

SLOVENSKO kat. prosvetno društvo v Gorici vabi vse rojake k sv. maši zadušnici za pok. prof. Mirkom Filejem, ki bo na dan 2. obletnice njegove smrti 10. junija t.l. v cerkvi sv. Ivana ob 20. uri. — Pri sv. maši bo pel zbor »Lojze Bratuž«. — Počastimo s svojo udeležbo spomin velikega pokojnika, ki je vse svoje moči žrtvoval za verski in narodni dvig svojega naroda!

Listniska uprave

Prejeli smo nekaj desetnih izvodov knjige »Svoboda v razvalinah«. Založil jo je Zgodovinski odsek Zveze slovenskih protikomunističnih borcev v ZDA, spisala Francé Grun in Stane Pleško, napisala pa Mohorjeva družba v Celovcu. Knjiga opisuje padec protikomunističnih postojank v Grčaricah in Turjaku na Dolenjskem po zlomu Italije septembra meseca 1943, ter zloglasni komunistični proces v Kočevju meseca oktobra 1943, ko so komunisti s strelom v tilnik pokazali, kako si predstavljajo oni svojo »amnestijo«. Knjiga je pisana trezno, objektivno, brez kakega sovraštva. Krasi jo mnogo slik in ima nad 100 strani. Sedaj, ko v podlistku prebiramo v našem listu, kako je bilo na jesen 1943, pri nas na Primorskem, se lahko iz omenjene knjige poučimo, kako je bilo drugod na Slovenskem v istem obdobju. Taktika Osvobodilne fronte je bila različna, cilj pa isti: komunistični partiji pomagati do prevzema oblasti. — Knjiga se dobi na naši upravi in stane 600 lir.

URADNIŠKA DRUŽINA z dvema otrokoma iz okolice Trsta išče hišno pomočnico.

ZAHVALA

Dne 23. maja je na svojem domu v Trstu umrla

STEFANI ANA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so ob tej težki izgubi z nami sočustvovali, darovali cvetje in vence ter drago pokopnico spremili na njeni zadnji poti.

Otroci in ostali sorodniki

Trst - Dekani - Svica, 25. maja 1964